

LBRIS

We know
books

JOSEF HALTRICH

Sächsische Volksmärchen
Basme populare săsești



Volumul II

În românește de Laura Mihăileasa

Ilustrații de Eduard Ilie



*Inhalt**Cuprins*

Der Goldne Vogel.....	4	Pasărea de aur	5
Der Federkönig	20	Regele păsărilor	21
Der Erzzauberer und sein Diener	30	Marele vrăjitor și slujitorul său	31
Lohn und Strafe	36	Răsplată și pedeapsă.....	37
Die Königstochter in der Flammenburg... ..	42	Prințesa din cetatea în flăcări.....	43
Das Rosenmädchen	50	Fata Trandafirilor.....	51
Die dunkle Welt.....	62	Tărâmul umbrelor.....	63
Der Erbsenfinder.....	76	Bobul de mazăre.....	77
Von der Königstochter, die aus ihrem Schlosse alles in ihrem Reiche sah	82	Prințesa care vedea din castel tot ce se petrecea în regatul ei.....	83
Verstand und Glück	90	Mintea și Norocul	91
Die beiden Lügner.....	98	Cei doi mincinoși	99
Die drei lustigen Brüder (Sächsisches Lügenmärchen aus Schäßburg).....	102	Cei trei frați hazlii (Basm săsesc cu minciuni din Sighișoara)	103
Der törichte Hans	112	Hans cel neghiob.....	113
Suche nur, es gibt noch Dummere	122	Prostia omenească	123

TIERMÄRCHEN

Die kluge Meise und der Fuchs.....	132
Vom Kater Mitzpuf.....	136
Der Wolf als König, der Fuchs sein Minister	142
Der Fuchs lehrt den Wolf fischen	146
Der Wolf und die Sau mit den zwölf Ferkeln	150
Der Wolf und die Geiß mit ihren zehn Zicklein.....	154

POVEȘTI CU ANIMALE

Vulpea și pițigoii cel isteț	133
Motanul Mițpuf.....	137
Lupul rege și vulpea ministrul său.....	143
Lupul păcălit de vulpe	147
Lupul și purceaua cu doisprezece purcei.....	151
Lupul și capra cu zece iezi	155

Der Goldne Vogel

Es war einmal ein König, der baute eine so schöne Kirche, daß weit und breit keine schönere zu finden war. Da kam eines Tages ein Wandersmann aus weiter Ferne, der staunte lange über die schöne Kirche; der König ging zu ihm und fragte, wie sie ihm gefalle. Der Wandersmann sprach: „Es ist die schönste Kirche, die ich gesehen habe, und es fehlt auch nichts darin außer eins, das ist der goldne Vogel, dem Perlen aus dem Munde fallen, wenn er singt.“ Da fragte der König, wo der zu finden wäre. „Das weiß ich nicht“, sprach der Wandersmann, „ich habe aber von ihm gehört.“ Der König hatte nun keine Ruhe und dachte immer nur daran, wie er den goldnen Vogel bekommen könnte. Da kam der älteste von seinen drei Söhnen eines Tages zu ihm und sagte: „Vater, ich will ausziehen und den goldnen Vogel suchen.“ Der König war froh, gab ihm das beste Pferd und ließ ihn ziehen; er kam bald in ein Gehölz und machte sich ein Feuer an. Da lief ein Fuchs herzu und jammerte:

„Ach, wie friere ich!“

„So mache dir Feuer und wärme dich!“ sprach der Königssohn und nahm sein Essen hervor. Der Fuchs rief wieder:

„Ach, wie hungert mich!“

„So suche dir was und sättige dich!“ sprach der Königssohn, und der Fuchs lief fort. Der Königssohn stand auf, ging weiter, verzehrte all sein Reisegut, geriet in schlechte Gesellschaft, verkaufte sein Roß, machte Schulden und verdingte sich als Knecht in ein Wirtshaus. Nach einiger Zeit machte sich auch der zweite Königssohn auf den Weg, den goldnen Vogel zu suchen.

Pasărea de aur

A fost odată ca niciodată un rege care a dat poruncă să se construiască o biserică așa de frumoasă, cum nu mai găseai alta în lung și-n lat. Într-o zi, la rege veni un drumeț de departe și se minună multă vreme de frumusețea bisericii. Regele merse la el și îl întrebă dacă îi place. Drumețul răspunse:

— Este cea mai frumoasă biserică pe care am văzut-o vreodată și nu-i lipsește nimic în afara unui singur lucru: pasărea de aur, căreia îi cad perle din cioc atunci când cântă!

Regele îl întrebă unde ar putea să o găsească.

— Nu știu, spuse drumețul. Eu doar am auzit de ea!

Regele nu-și mai găsea liniștea și se gândea numai cum ar putea să pună mâna pe pasărea de aur. Într-una dintre zile, veni la el cel mai mare dintre fiii săi și-i spuse:

— Tată, vreau să plec în lume și să caut pasărea de aur!

Bucuros, regele îi dădu cel mai bun cal și îl lăsă să plece. Și merse feciorul regelui, merse, până ce ajunse la un crâng unde își făcu un foc. Tocmai atunci, trecu pe acolo o vulpe care se văita:

— Vai de mine, îngheț!


— Fă-ți un foc și te vei dezgheța! răspunse fiul regelui și își scoase mâncarea.

Vulpea se tângui din nou:

— Vai de mine, mă roade foamea!

— Caută-ți de mâncare și mănâncă pe săturate! răspunse din nou fiul regelui, iar vulpea o luă la sănătoasa.

Tânărul se ridică, își văzu de drum, dar își termină în curând merindea, se întovărăși cu oameni răi, își vându armăsarul, se umplu de datorii și se tocmi argat la un han. După o vreme, se pregăti de drum și al doilea fiu al regelui, dornic să pornească în căutarea păsării de aur.



Sein Vater gab ihm auch ein stattliches Roß und sackte ihm wohl ein; es ging ihm aber grade so wie seinem ältern Bruder. Als er sich im Walde Feuer machte, kam der Fuchs auch und jammerte;

„Ach, wie friere ich; ach, wie hungert mich!“

„So mache dir Feuer und wärme dich; so suche dir was und sättige dich!“ sagte der Königssohn. Dann zog er weiter, geriet in schlechte Gesellschaft, brachte sich um sein Geld, verkaufte sein Roß, machte Schulden und mußte sich als Kellner in ein Wirtshaus verdingen.

Da kam auch der Jüngste vor den König und sprach: „Vater, ich will ausziehen und den Vogel suchen!“ – „Wo denkst du hin; wenn deine Brüder nichts ausgerichtet haben, wirst du am wenigsten etwas ausrichten.“ Der Sohn ließ aber nicht nach zu bitten, und so ließ ihn der König endlich ziehen; er gab ihm aber ein schlechtes Roß und nur wenig Geld, denn er dachte: „Das ist ja doch alles verloren!“ Der Knabe ritt fort; allein sein Pferd sank schon außerhalb der Stadt zusammen. Er ging jetzt zu Fuß, kam in den Wald und machte sich Feuer. Da erschien der Fuchs und rief:

„Ach, wie friere ich!“

„So komm und wärme dich?“

Als der Junge sein Essen hervor nahm, jammerte der Fuchs:

„Ach, wie hungert mich!“

„So komme her und sättige dich!“ sprach der Junge mitleidig. Der Fuchs kam zum Feuer, aß mit und schlief dann bis zum Morgen neben dem Jungen. Als dieser erwachte und fortgehen wollte, sagte der Fuchs: „Deine Brüder haben sich meiner nicht erbarmt und so haben sie auch den goldnen Vogel nicht erwerben können; weil du aber gegen mich so mitleidig warst, will ich dir guten Rat geben und beistehen. Gehe nur fort durch diesen Wald, der ist noch sieben Tage lang, dann kommst du auf eine große Wiese; am Ende der Wiese ist ein großes Schloß, dort gehe hinein, und du wirst sehen, was du zu tun hast.“ Zuletzt gab er ihm noch eine silberne Flöte und sprach: „Wenn du in der höchsten Not bist und dir nicht helfen kannst, so blase darauf, und ich will kommen und dir beistehen!“ Damit lief der Fuchs fort in den Wald; der Knabe aber ging weiter des Weges.

Nach sieben Tagen kam er auf die Wiese und sah das Schloß; er eilte nun dahin und ging getrost hinein; da war eine schöne Jungfrau, sie weinte, als sie ihn sah, und sprach:

Tatăl său îi dădu și lui un armăsar falnic și îl umplu de provizii, însă și mijlociului îi merse întocmai ca fratelui său mai mare. Când își aprinse focul în pădure, veni la el vulpea, tânguindu-se:

— Vai de mine, îngheț! Vai de mine, foamea mă roade!

— Fă-ți un foc și te vei dezgheța! Caută-ți de mâncare și mănâncă pe săturate! răspunse fiul regelui, apoi merse mai departe, se întovărăși cu oameni răi, își cheltui banii, își vându calul, se umplu de datorii și se tocmi ospătar la un han.

În cele din urmă, veni și mezinul la rege:

— Tată, vreau și eu să plec în căutarea păsării! spuse el.

— Dar ce-o fi în capul tău? întrebă regele. Crezi că vei reuși să faci ceva acolo unde frații tăi n-au izbândit?

Mezinul nu conteni cu rugămințile, până ce regele îl lăsă să plece. Îi dădu însă doar o biată mârtoagă și bani puțini, spunându-și: „Oricum, tot ce-i dau e ca pierdut.” Flăcăul o porni la drum, dar nu ajunse bine la ieșirea din oraș, că mârtoaga lui se prăbuși fără suflare, așa că merse o bucată de drum pe jos, intră în pădure și-și făcu un foc. Atunci apăru vulpea, tânguindu-se:

— Vai de mine, mor de frig!

— Vino încoace și încălzește-te!

Când mezinul își scoase merindea, vulpea i se plânse din nou:

— Vai de mine, ce foame îmi este!

— Vino și mănâncă pe săturate!

Vulpea veni lângă foc, mănâcă împreună cu el și dormi până a doua zi dimineată lângă flăcău. Când acesta se trezi și vru să plece, vulpea îi spuse:

— Pentru că frații tăi nu și-au făcut milă de mine, nu au putut găsi pasărea de aur, dar ție, pentru că ai fost așa de milos, îți voi da un sfat bun și voi fi alături de tine. Vei merge prin această pădure șapte zile, până ce vei da de o pajiște întinsă, iar când vei ajunge la capătul pajiștii, vei vedea un castel mare. Intră și vei vedea ce ai de făcut!

Vulpea îi dădu apoi flăcăului un fluier de argint, spunându-i:

— Dacă te vei afla vreodată la ananghie și nu vei ști ce să faci, suflă în acest fluier și eu voi veni de îndată și îți voi fi alături!

Spunând acestea, vulpea se pierdu în pădure, iar tânărul merse pe drumul lui. După șapte zile, ajunse la o pajiște, de unde văzu castelul; se grăbi într-acolo și intră cu îndrăzneală; înăuntru ședea o preafrumoasă fecioară, care începu să plângă atunci când îl văzu și-i zise:

LIBRIS

We know
books



LBRIS

We know
books





„Wie kommst du hierher, mein Herr ist ein sechshäuptiger Drache, er wird dich umbringen!“ – „Ich fürchte mich nicht und will mit ihm kämpfen!“ Es hing aber ein großes Schwert an der Wand, das nahm er gleich und übte sich damit. Nur einmal kam der Drache und schnaubte Feuer; der Junge schwang rasch das Schwert und hieb ihm alle sechs Häupter auf einmal ab. Nun war die Jungfrau sehr froh, brachte gleich zu essen und wünschte, er solle bei ihr bleiben; er aber sagte, das könne nicht geschehen, er müsse den goldnen Vogel suchen; ob sie nicht Bescheid wisse? „Davon weiß ich nichts“, sprach sie, „gehe aber nur zu jenem Schlosse hinüber, da wohnt meine jüngere Schwester, vielleicht kann die etwas sagen.“ Sie gab ihm noch einen kupfernen Apfel und sprach: „Wenn du daran drehst, so fliege ich zu dir!“

Als der junge Königssohn zum zweiten Schlosse kam, war hier wieder eine schöne Jungfrau, und sie weinte, als sie den Jungen sah. „Wehe dir, mein Herr ist ein neunhäuptiger Drache, wenn er heimkehrt, wird er dich umbringen!“ – „Ich fürchte mich nicht und will mit ihm kämpfen!“ Da nahm er das Schwert das an der Wand hing, schwang es in der Luft und übte sich; nur einmal kam der Drache wie ein Gewitter herbeigefahren und schnaubte Feuer. Der Junge hob sein Schwert und schlug ihm auf einmal alle neun Häupter ab. Die Jungfrau war sehr froh, brachte gleich Essen und wünschte, der junge Königssohn solle immer bei ihr bleiben. Er aber sprach: „Das geht nicht, ich muß den goldnen Vogel suchen, kannst du mir sagen, wo er zu finden ist?“ – „So gehe zu meiner jüngsten Schwester, die wohnt dort in jenem Schlosse, die wird dir dazu verhelfen!“ Sie gab ihm eine silberne Birne und sprach: „Wenn du sie drehst, so fliege ich zu dir!“

Als der Junge in das dritte Schloß kam, war da eine wunderschöne Jungfrau; sie weinte, wie sie ihn sah, und sprach: „Wie kommst du hierher, mein Herr ist ein zwölfhäuptiger Drache, er wird dich umbringen, wenn er heimkehrt.“ – „Ich fürchte mich nicht“, sprach der Junge, „zwei Drachen habe ich schon umgebracht, mit diesem werde ich wohl auch fertig werden.“ Er nahm das Schwert, das an der Wand hing, schwang es in der Luft und übte sich; nur einmal kam der Drache wie Donner und Sturm hereingefahren.

— Cum de ai ajuns aici, flăcăule? Stăpânul meu este un balaur cu șase capete și te va ucide!

— Nu îmi este frică și vreau să mă lupt cu el!

Luă un paloș mare atârnat pe perete și începu să îl mânuiască. Deodată apăru și balaurul, care scuipa foc; tânărul roti paloșul cu repeziciune și, dintr-o lovitură, îi reteză toate cele șase capete. Fata se înveseli, îi aduse repede ceva de mâncare și-i spuse că ar dori să rămână alături de ea, însă tânărul îi răspunse că așa ceva era cu neputință, întrucât trebuia să caute pasărea de aur, întrebând-o dacă nu cumva auzise de ea.

— N-am auzit nimic, răspunse fata, însă du-te la castelul de alături: acolo locuiește sora mea mijlocie și poate ea îți va spune mai multe.

Îi dădu apoi un măr de aramă și-i mai zise:

— Când îl vei învârti, eu voi veni la tine în zbor.

Tânărul prinț ajunse la al doilea castel, în care ședea tot o preafrumoasă fecioară. De cum îl văzu, aceasta începu să plângă:

— Vai de tine, flăcăule! Stăpânul meu e un balaur cu nouă capete și, când se va întoarce acasă, te va omorî!

— Nu mă tem și mă voi lupta cu el!

Luă un paloș atârnat pe perete, îl roti prin aer și începu să-l mânuiască. Deodată sosi și balaurul, ca o furtună, scuipând foc pe nări. Tânărul ridică paloșul și, dintr-o lovitură, îi reteză acestuia toate cele nouă capete. Fata se înveseli, îi aduse pe dată de mâncare și spuse că și-ar dori ca tânărul prinț să rămână mereu alături de ea.

— Nu se poate, zise el. Mă aflu în căutarea păsării de aur; poți oare să-mi spui unde o gădesc?

— Mergi la cea mai mică dintre surorile mele. Locuiește în acel castel! Ea te va ajuta!

Îi dădu apoi o pară de argint și-i spuse:

— Atunci când o vei învârti, voi veni la tine în zbor.

Ajungând la al treilea castel, găsi o fecioară minunată, care, atunci când îl văzu, începu să plângă și-i spuse:

— Cum de ai venit până aici, flăcăule? Stăpânul meu este un balaur cu douăsprezece capete și te va ucide când se va întoarce acasă.

— Nu mă tem, spuse tânărul. Am ucis deja doi balauri, mă voi descurca și cu al treilea.

Luă un paloș atârnat pe perete, îl roti prin aer și începu să-l mânuiască. Deodată sosi balaurul, ca tunetul și ca fulgerul.